

Déli Hirlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1932 OKTÓBER 23.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 242. SZAM.

FŐZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

A prognózis

Éropa sorsának legközelebbi jövőjére nagyon biztató és nem nagyon viészáló. A franciák úgy tobzódtak a lelmi mámorban, hogy azt hitték, elk minden dolog megengedett és csak egyetlen hatalom létezik és ez az ő akarat. Ez az akarat pedig a béke megvalósításával nem változott. Ugyanúgy a németek megsemmisítésére irányult továbbra is, mint a háború idején. Még azt lehet mondani, hogy ez a harc fegyvertelenné vált. Legalább is nem mindkét oldalon. Mert míg a franciák hadi készülékük fölött tartják állandóan békeseregüket, addig a németeknek még a munkásuniformis viselését is szeretn megtiltani. Franciaország az elmúlt század alatt annyi milliárdot költött a hadi felszerelésre, hogy ebből minden németnek kórház juthatott volna. Ezt a számot pedig a franciák és a többi győztes állam részére a németek és a többi legyőzött állam lakosai izzadták ki véres éjtékkel. Mert a viszony a többi győztes és legyőzött között ugyanaz, mint Franciaország és Németország között. Ez az egyenlőtlenség immár tarthatatlanná vált. Németország eleget hantotta ezt szóval, míg végre megunt a szalmacséplést, a megaláztatást és át a kérdéses gyakorlati megoldására határozta és be is jelentette, hogy nem törődik a különböző konföderációkkal, nem érdekli, hogy a folyton gyverkező nemzeteknek mi a véleménye a leszerelésről, a maga lábán kíván állni és a maga útját akarja járni. Németország a nagyhatalmak által elvben smert egyenjogúságot a gyakorlatban is megvalósítja és nem ismer el semféle korlátozást a fegyverkezés terén, mert nem engedni létét veszélyeztetni.

Franciaország, miután nagy és kis szövetségeseit kényszerítette a fegyverkezés fokozására, most Németországot is lekérgette a hadi készülődés örületébe. És bármennyire hívei vagyunk az általános és teljes leszerelésnek, bármennyire irtózzunk minden háborús szelentől, sőt éppen ezért, Németország léte nemcsak meg tudjuk érteni, hanem az egyedül helyes utnak ismerjük. A békeszerződés két-két fél között létre, tehát mindkettőre egyformán kötelező. Ha az egyik megszegi, béklyóiól felszabadul a másik is. A győző nagyhatalmak egy évtizedet meghaladó óta szabotálják a szerződések rendelkezéseit, a legyőzöttek jogait követ-

lik. Nem teljesítik? Németország megadta a választ. Franciaország még mindig nem tért észre. A kölcsönös kötelezettségeknek részéről is való teljesítése helyett, tovább halad az örület útján és

négy milliárd frankot szavazott meg újabb fegyverkezésre. Folyik a veszedelmes versengés és ha nem sikerül megállítani idejében, az ámokfutók dülének újra milliók élete esik majd áldo-

zatul. Ez a szomorú prognózis a négy milliárdos legújabb francia határozat mellett. Élet helyett a halál szövetségeseivé lettek.

Tintaháború folyt az osztrák parlamentben és a nekivadult képviselők egymáshoz vágtak mindent, ami kezük ügyébe esett

Az osztrák parlament tegnap délután páratlan botrány színhelye volt. Nem először történt, hogy a bécsi parlamentben a képviselők tettelesen inzultáltak egymást, de az, ami ott tegnap délután történt, felülmúlja az eddigi méreteket ezen a téren.

A szocialisták interpelláltak Fey államtitkár kinevezése miatt és követelték a kinevezés megsemmisítését.

Dolfusz kancellár kijelentette, hogy Fey kinevezése azért történt meg, mert az ország védelme szempontjából nagy érdemeket szerzett.

A szocialisták folytonos közbelkiáltásokkal, lármával, dobolás-

sal és fütyüléssel zavarták meg Dolfusz kancellár beszédét.

Fey államtitkár is szólásra emelkedett, de egyetlen szavát sem lehetett a nagy lármában hallani.

Bauer szocialista valamit kiáltott Dolfusz kancellár felé, aki hangosan így kiáltott Bauer felé:

— Maga bolsevista! Alsocialista! Bauer azonban nem hagyta magát és visszakiáltott a kancellárnak:

— Egy bolsevista sokkal kedvesebb nekem, mint az olyan ember, aki hetenkint áruba bocsátja a meggyőződését. Maga pedig olyan kancellár!

Telitalálat érte mellén az egyik honatyát

Ezekre a szavakra a teremben hihetetlen tumultus támadt. Az egész ülésterem úgy kavargott, mint egy felzavart hangyaboly. Mindenfelé csapkodtak a padokat és egymást szidták a baloldali és jobboldali képviselők. A terem fölsíkiétő zsvajj töltötte meg.

Ebben a pillanatban az egyik heimwehrista képviselő felkapott egy tintatartót és azt teljes erejéből a szocialisták közé vágta.

A tintatartó Danneberg pénzügyi tanácsost a mellén találta el és végigtintázta a ruháját.

Az első repülő tintatartó csak példaadás volt. Mindkét oldalon sorra fölkapták a tintatartókat és azokat kölcsönösen egymáshoz vagdosták. A képviselők ruhája tele lett tintával, amely nagy töcsakban folyt szét a terem parkettjén és szőnyegén.

Mikor már egyetlen tintatartó sem volt a helyén, a két tábor sorra egymáshoz dobálta a vizes poharakat és a vizes

üvegeket. Ezeknek a tartalma még jobban szétkente rajtuk a tintapecséteteket.

Amikor már kifogytak minden dobálható tárgyból, akkor pusztá ököllet, vagy pedig a képviselői padok letépett részeivel rohantak neki egymásnak. A jobboldal és a baloldal ádázul verekedett.

Renner elnök kétségbeesetten rázta a csengőt, azonban senki nem hallgatott rája. A csengő szavát különben is elnyomta az ordítás és a püfölés zaja. Dolfusz és a kormány tagjai, valamint a higadtabb képviselők kisiettek a teremből.

A dühös verekedés a legsértőbb jelzők kíséretével majdnem egy negyed óráig tartott, amikor végre a teremőröknek sikerült a verekedőket szétválasztani.

Renner elnök ekkor bejelentette, hogy az ülést felfüggeszti és elhagyta a termet.

Renner az elnöki szobába ment, ahová csakhamar egybehívta az egyes pártok képviselőit, akik előtt az izgalomtól remegő hangon kijelentette, hogy az ülést nem nyitja meg előbb, amíg garanciát nem kap arra, hogy a szégyenteljes jelenet nem fog megisméltódni és amíg a pártok maguktól nem jelentik ki, hogy verekedő tagjaikat megrójják.

A véres verekedésnek a parlamenten kívül is folytatása lesz, amennyiben már több párbajt és még több pert jelentettek be a képviselők.

A szünet alatt a parlamenti épület összes mosdófülkéi el voltak foglalva, mert a képviselők igyekeztek magukról a tintafoltokat lemosni, amelyekkel nemcsak ruhájuk, hanem a kezük és az arcuk is tele volt.

Sokan a lakásukra telefonáltak ruháért, mert teljesen tönkretintázott öltözetükben nem hagyhatták el a parlament épületét.

Egyetlen felebbezés érkezett a polgármesterválasztás ellen

A jogaiba visszahelyezett régi városi tanács megalakulása, valamint a polgármester és az állandó választmány megválasztása elleni felebbezés határideje lejárt. A városházára egyetlen felebbezést sem nyújtottak be. A revíziós bizottsághoz ellenben beérkezett egy felebbezés, amelyet Goiti Dezsó dr. és N i c h i n György irtak alá. A felebbezés utal arra, hogy a nagytanács megalakulásánál nem voltak figyelemmel a köz-

igazgatási törvény által előírt feltételekre, amelyeket a törvény negyvennyolcadik, nyolcvankettedik, nyolcvannyalcadik és kilencvennyolcadik szakaszai írnak elő. A törvény értelmében a revíziós bizottság köteles a felebbezést tíz napon belül letárgyalni és hozandó döntését a belügyminiszteriumnak elküldeni. A revíziós bizottság még nem állapította meg a tárgyalás napját.

Ingyen

kapja a Déli Hirlapot november elsejéig, ha már most előfizet reá

Csernák András váltókezelő tegnap az ügyész előtt is másfél órán át görcsösen hangoztatta ártatlanságát

A józsefvárosi állomáson történt vasuti katasztrófa ügyében a rendőrség lezárta az iratokat és tegnap délelőtt már Buzoianu ügyész folytatta a vizsgálatot. Az ügyész Velici komiszárus kíséretében tegnap délelőtt az állomáson kihallgatta a vasuti személyzetet, majd a helyszínen tanulmányozta a váltóberendezést. Mialatt az ügyész a helyszínen folytatta a vizsgálatot, addig Popescu Kornél komiszárus a rendőrségen kihallgatta Turcu János mozgópostást, aki a halálvonat utolsó kocsiában teljesített szolgálatot. A postás a szerencsétlenség okáról nem mondhatott semmit, de részletesen leírta, hogy a katasztrófa alatt mit érzett és felvilágosítást adott a szerencsétlenség utáni első pillanatokról. Turcu János a részletekre visszaemlékezve, a felindulástól remegő hangon mondta el, hogy az utolsó, vagyis a postakocsi a váltóra csapott át, amikor hirtelen erős zökkenést érzett.

A következő pillanatban fel pattant a kocsi ajtaja és valami ellenállhatatlan erő kifelé sodorta. Az ajtón keresztül a földre zuhant és minden el-sötétült előtte.

Eszméletét azonban nem vesztette el, mert felugrott a földről és az életöztől hajtva szaladni kezdett. Mintegy kétszáz métert futhatott, amikor egy ivlámpa alá ért. Ekkor eszmélt rá, hogy mi történt a vonattal. Nyomban visszafordult és ijedelmét leküzdve az első kőzére volt, akik a sebesültek segítségére siettek.

Az ügyész befejezve a helyszíni vizsgálatot, délután öt órára kérte magához Velici Koriolán komiszárust az iratokkal. A rendőrségen megkezdtek az iratok összeállítását és öt órakor Velici komiszárus az ötvenkilenc oldalra terjedő iratcsomóval felsietett az ügyészségre. Néhány perc múlva követte Csernák András váltókezelő, akit egy rendőr kísért fel az ügyészhez, aki áttanulmányozta az iratokat és utána nyomban megkezdte a kihallgatást.

Csernák András kihallgatása az ügyészségen másfél óráig tartott. A váltókezelő Buzoianu ügyész előtt is megismételte a rendőrségen tett vallomását és ártatlanságát hangoztatta.

Kihallgatása után Csernákot visszakísérték a rendőrségre és ma délelőtt már a vizsgálóbíró elé kerül. Tegnap este kerültek az ügyész elé Rotariu Slavkó és Stoichitescu forgalmi tisztviselő is, akiknek kihallgatása a késő esti órákban ért véget. Mindkettőt az ügyész hazaküldte.

Tegnap este ismét érdeklődtünk a Begaszanatoriumban ápolt betegek állapotára iránt és azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy a javulás útján vannak és újabb haláleset valószínűleg már nem lesz. Az egyik sebesült asszony, Olariu Iona beregszói munkásnő állapotára már annyira javult, hogy tegnap elhagyhatta a kórházat és házi ápolásra bízhatták.

Olariu Ionát, akinek lába tört el és fejsérüléseket szenvedett a katasztrófánál, a mentők tegnap kiszállították az állomásra, hol hozzátartozói átvették és vonaton Beregszó köz-ségbeli lakására vitték.

Kiderült most az is, hogy Csernák többször jelentette, hogy a váltó nem működik kifogástalanul, de ezt a jelentését nem vették figyelembe. Ezenkívül hiányzott a váltóberendezésből a biztonsági jelzőkészülék, amelynek párja a gyárvárosi állomáson használatban van. Ezt a blokváltó-alkatrészt hónapokkal ezelőtt leszerelték és azóta enélkül kellett kezelni a váltót.

A körülmények tragikus talákozása egyetemenlegesen felelősök a katasztrófaért és ezért nem hibáztatható teljes mértékben Csernák András, akit ha elítélnék, elveszti állását,

A végrehajtonak nem áll jogában adóhátralék fejében az adós holmiját önhatalmúlag elvinni

A nagyváradi ítélőtábla elvi jelentőségű döntést hozott, egy hatósági közeg elleni erőszakkal vádolt földműves ügyében. A vádlott Dunca György Pred községbeli gazdához az elmúlt év őszén beállított az adóvégrehajtó, hogy adóhátralék fejében valamit lefoglaljon. A házban csak a gazda felesége tartózkodott, mire a végrehajtó bement a kiskamrába és lekasztva a gazda subáját, azt lefoglalta és nyomban magával vitte. Alig távozott el a végrehajtó, megérkezett az erdőből a gazda és amikor megtudta, hogy mi történt, dühében felkapott egy husángot és utánarohant a végrehajtonak, aki a vállán cipelte a subát. Dunca utólrta a végrehajtót és

ezzel együtt nyugdíjigényét is, úgy, hogy családjával együtt a legnagyobb nyomorba kerül.

Felhívást intéztünk előfizetőinkhez és olvasóinkhoz, hogy a lehetőség szerint támogassák az áldozatok hátramaradott családjait. Felhívásunk eredményeként egyik, magát megnevezni nem akaró előfizetőnk 100 leit adományozott és ezt az összeget a rendeltetési helyére juttattuk. Oravicán Kummer Zsigmond trafikjában lehet a szerencsétlenség áldozatainak családjára részére adakozni és a gyűjtés bizonyára ott is megindítja az emberek szívét.

fenyegetések, majd inzultások közben elvette tőle a subát. A végrehajtó beperelte a gazdát akit a máramarosszigeti törvényszék felmentett és a törvényszék felmentő ítéletét a nagyváradi tábla is megerősítette. Az indokolás szerint a végrehajtonak nem volt joga a subát elvinni, hanem ha aggálya lett volna, hogy a végrehajtás nem lesz eredményes, zárgondnokot kellett volna alkalmazni. A nagyváradi tábla döntése azért nagyjelentőségű, mert Temesvárott és a környéken is számtalanszor előfordult, hogy a végrehajtó minden bírói szankció nélkül kocsi-ra rakta a lefoglalt holmit és elvitte.

Újabb munkáshüldötségek a városkázán

Temesvárott ma ötezer munkanélküli van és a családtagokkal együtt legalább tizenhatezer az ellátatlanok száma

A munkanélkülieknek naponta újabb tömegei mozdulnak meg és naponta újabb küldöttségeket menesztenek a városkázára. A küldöttségek munkát és kenyeret sürgetnek, amennyiben azonban a hatóságok nem tudnak számukra munkát adni, úgy segélyt kérnek. Csütörtökön a Katolikus Munkás-egyesület tagjai jártak a városkázán, tegnap pedig a szakszervezetekbe tömörült munkanélküliek jelentek meg ott. A küldöttségekben több százan vettek részt és teljesen megtöltötték a nagytermet. Lazar Kornél dr. főpolgármester és Gabor Liviusz dr. polgármester fogadták a küldöttséget.

Todorescu Vazul, a város ideiglenes bizottságának munkástagja szólalt föl elsőnek. A munkásság kéri, hogy a város a munkanélküliek segélyezését indítsa meg, ezenkívül nyissa meg minél előbb a hatósági pékműhelyt, de abban ncsak a városi internátusok és tanoncotthonok számára süttessen kenyeret, hanem vásárolhasson abból a munkásság is, amely nem bírja a magas kenyérrakart fizetni.

Pirovszky Károly szakszervezeti titkár hangsúlyozta, hogy a munkanélküliek, akik minden erőlködés mellett sem tudtak keresethez jutni, kétségbeesve tekintenek a tél elé. Pedig ezt a kérdést el kell intézni, mert Temesvárott legalább is ötezer munkanélküli van és azt lehet mondani, hogy ezeknek a családtagjaival együtt legalább tizen-

hatezerre rug az ellátatlanok száma. Ha nem lehet szedni azokat az illetékeket, amelyeknek szedését törvény lett volna hivatalba rendezni, ha nem ad az állam megfelelő segítséget a városnak, akkor a város igyekezzék máshonnan előteremteni a segélyezésre szükséges összegeket és kezdje meg a munkanélküliek segélyezését már november elsején.

A magánalkalmazottak nevében Steiner fejtette ki, hogy több ezer család van Temesvárott jelenleg kereset nélkül, kenyer, meleg ruha és tűzifa nélkül. Kérte, hogy a segélyezést minél előbb indítsák meg.

Lazar Kornél dr. főpolgármester kifejtette, hogyha a munkanélküli segélyezésre szánt illetékek szedéséről szóló javaslat nem is emelkedik törvényerőre, a város részben a maga erejéből, részben pedig állami támogatásból szerzi meg a szükséges pénzt. A főpolgármester erre vonatkozólag Bukarestben tárgyalásokat folytatott és biztató ígéretet kapott. Ami a gazdasági érdekeltségeket illeti, azok máris kijelentették, hogy a segélyezésből kivesszik a részüket. Megígéri, hogy a munkanélküliek segélyezése ebben az esztendőben is éppen olyan arányú lesz, mint az elmúlt esztendőben. A város a természetbeni segélyezés céljaira nagymennyiségű gabonát és burgonyát vásárol, ezenkívül tűzifával és pénzsegéllyel fogja a munkanélkülieket támogatni és a nép-

Divatos selyem-
barchendek és flanellek
óriási választékban, legújabb
mintákban legolcsóbban

Dénes si Pollák

divatruházában
Gyárváros, Andrassy-ut. Telefon 24.

konyhákat is megnyitja.

Gabor Liviusz dr. polgármester fejtette, hogy az ideiglenes bizottság állandóan foglalkozik a munkanélküli segélyezésének kérdésével és azt is fogja oldani.

A küldöttség vezetői kijelentették, hogy a város két vezetőjének szavai hatást keltettek a küldöttségben.

Még késik az októberi nyugdíjak kifizetése

A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya előtt ismét tömegesen jelennek meg reggelenkint a nyugdíjasok. Az utóbbi hónapokban rendszerint ilyen időben már fizették a nyugdíjakat. A lemondó Vaida-kormány az elmúlt hét elején látásba helyezte, hogy a nyugdíjak kifizetése október 20-án az egész országban megkezdődik. Közbejött azonban a kormányválság és a kormány megfeleltetett az utalványozás megküldéséről. Ezzel meglehetőleg az új Maniu-kormány hamarosan pótolja a mulasztást és a kiutalásokat a pénzügyminiszter sürgősen szétküldi. A tisztviselők és a katonaság illetményeinek kifizetésére szintén nem történt még intézkedés.

Holnap reggel indul el az olcsó bucaresti vonat Temesvárról

A Temesvarer Zeitung pompásan került legutóbbi bucaresti utazása arindította a lapvállalatot, hogy megrendezze második bucaresti útját, amelynek megszervezésébe bekapcsolódott Déli Hírlap is. Az utasok október 23-án holnap vasárnap reggel indulnak, este már megérkeznek a román fővárosba, ahol két hétköznapon, hétfőn és kedden tartózkodnak. Az utasok elsőrangú szobákban lesznek elszállásolva, elsőrendű éttermekben étkeznek és kényelmű autókban megnézhetik a főváros összes nevezetességeit. Ezenkívül ingyen részvehetnek az egyik bucaresti színház mozi előadásán. Az utasok kedden esindulnak vissza és szerdán reggel érkeznek meg Temesvárra. Az utazás költségei: utazás oda és vissza, szálloda-étkezés, körutazások a fővárosban, nevezetességek megtekintése, borralók stb. összesen 890 lei, illetve 1090 lei. Akik az ellátást nem kívánják, azok vasuti költségek fejében 490 leit (harmadosztályú utazás) és 690 leit (másodosztályú utazás) fizetnek és már részvehetnek az utazáson. Jelentkezéseket Déli Hírlap és a Temesvarer Zeitung hirdetői fogadnak el. Lugosiak Szidon utazási és menetjegyrodában, resicaiai a Reff-papirkereskedésben és oravicaiai a Kummer-trafikban jelentkezhetnek.

A vonat vasárnap reggel félnyolc óra körül félkilenc óra között indul el a józsefvárosi állomásról. Az utasok az első osztályú váróteremben gyülekeznek. Megérkezés vasárnap este, kedd este visszautazás és szerdán reggel megérkezés Temesvárra. Jelentkezni szombat déli lehet.

Bekormozott arcu felfegyverezett banditák elrabolták a munkások részére szánt háromszázezer leit

Karánsebes közelében tegnap reggel vakmerő rablótámadás történt. A karánsebesi vasuti műhely tegnap akarta a pályán mentén dolgozó munkásokat fizetni. Evégből reggel megfelelő pénzzel Andról Karánsebesre érkezett Caraban fizető tisztviselő és Szilárd János mérnök. Reggel egy sinautón indult el a karánsebesi állomásról. Az autóra a fizető tiszt és a mérnökön kívül a vasuti őr és Popescu soffőr is ült. Az autó Óbréza irányában haladt, amikor nyolc kilométernyire volt Karánsebestől, amikor hirtelen meg kellett állni.

A vasuti sinek ugyanis nagy kövekkel voltak eltorlaszolva. Az autó nem tudott abban a pillanatban megállni és kialsziklott.

A sinautónlevők leszállottak, hogy eltávolítsák a pályáról a köveket és visszaigazítsák a sinekre az autót, a kövek erdőből egyszerre több puskaelövés

hangzott el és a következő pillanatban egy erőyes hang kiáltotta:

— Föl a kezekkel!

A sürüből két bekormozott arcú férfi ugrott elő. Mindegyiknek a kezében Manlicher-fegyver volt. A rablók odaugrottak a meglepett vasutasok elé és követelték, hogy adják elő a náluk levő pénzt. Caraban fizető tiszt, aki a vasuti előírásához hiven revolvert hordott magánál, előszedte azt és elcsütötte, azonban a golyó a rablók egyikét sem találta.

Az egyik rabló erre megfordította a kezében tartott puskát és annak agyával a pénztárosra sujtott, aki összeesett.

A rabló azután elvette a pénztárostól a pénzt tartalmazó vaskazetta kulcsát, kinyitotta azt és annak tartalmát — majdnem háromszázezer leit — magához vette. A rablók erre a közeli erdőbe mentek, közben azonban többször visszafordultak és mindannyiszor lőttek.

Caraban pénztáros, aki az ütéstől csak

elkábult, magához tért és akkor a kirabolt társaság sietve igyekezett a sinautót visszaemelni a pályára. Utjukat visszafelé vették és amikor a karánsebesi téglagyárhoz értek, onnan telefonon értesítették a rendőrséget és a csendőrséget. Karánsebesen a vakmerő rablótámadás érthetően nagy felháborodást keltett.

Biztosra veszik, hogy a rablást olyanok követték el, akiknek tudomásuk volt róla, hogy mikor indulnak a fizető tisztviselők a pályamunkások bérével.

Lehetséges, hogy a merész rablóknak a vasuti munkások között bűntársaik vannak. A rendőrség és a csendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást. A kirabolt vasutasok szerint nem lehetetlen, hogy a rablók egyike férfiruhába bujt nő volt. Az sem lehetetlen azonban, hogy a rablók katonaszökevények voltak.

külföldi adósságokat fizeti, a lei stabilizációját feltétlenül megőrzi az új kormány

A külföldi sajtó meleg hangon ír Maniu Gyula miniszterelnökségéről. Ezt a hírt Románia szempontjából igen kedvelik tartják, mert Maniu államférfi bölcsességétől sokat várnak. Megállapítják, hogy Maniunak ugy odahaza, mint pedig a külföldön tekintélye van. A román lapok örvendve állapítják meg, hogy a kormányválság aránylag elég rövid lefolyású volt s remélik, hogy Maniu megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak. Maniu simán fogja elintézni a megoldásra próbálmákat.

Maniu tegnap délelőtt kilenc órákor a gazdasági közoktatásügyi miniszterrel, a kereskedelmi és iparügyi miniszterrel és Sauciu-Saveanu kormányai miniszterrel autón Szinájába utazott. A miniszterek megjelentek a király előtt, ahol Gusti, Lugojeanu és Sauciu-Saveanu letették a hivatalos esküvet, amelynél Maniu asszisztált. Az esküvő után a király üdvözölte a három minisztert. Maniu azután minisztertanácsával együtt visszatért Bukarestbe.

Alminisztereknek a következőket szabták ki: Calinescu és Pop Jonel külügyben, Chelmegeanu a földművelésügyben, Savel-Radulescu külügyben, Andrei a közoktatásügyben, Crican besszarabiai képviselő a munkaügyben. Irimescu repülőgépi alminiszter megmarad a helyén.

Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszter ügyében még nem történt döntés.

Arra vonatkozólag sem történt még döntés, hogy a miniszterelnökségi alminiszterséget kivel fogják betölteni. Az állást felajánlották Tileanak, aki az eddig viselte, valamint Gafencunak is, azonban egyik sem fogadta el. Több előtt neve került már forgalomba. Ninsen kizárva azonban, hogy a kormány erre az alminiszteri állásra egyelőre nem nevez ki senkit.

A szakminiszterek tegnap foglalták

el állásaikat. Madgearu Virgil pénzügyminiszter délben vette át a pénzügyi tárca vezetését. Pont tizenkettőkor Mironescuval és Crisanal jelent meg a miniszteriumban, ahol a nagyteremben a főtisztviselők várokoztak rája. Mironescu bucsuzott a miniszterium tisztviselőitől és arra kérte őket, hogy támogassák az új pénzügyminisztert.

Rámutatott a súlyos pénzügyi helyzetre, amely kiválóan szükségessé teszi, hogy mindenki fokozott mértékben dolgozzék.

Madgearu Virgil pénzügyminiszter hosszabb beszédet mondott, amelyben programot adott. Minden igyekezete — mondotta — az lesz, hogy a lei stabilizálását biztosítsa.

A stabilizációt minden körülmények között megőrzi és erre vonatkozólag megfelelő intézkedéseket tesz.

Szigoruan fog eljárni azokkal szemben, akik a lei stabilizációja ellen cselekednek, beszélnek, vagy irnak.

A német polgár első dolga igazán nem az, hogy a reggeli szájölögetés után gyorsan sortűzet adjon le az ellentétes nézetű szomszédja ellen

Temesvári ural ülök szemben, aki üzleti körutjáról most jött haza. Bejárta Németországot, leginkább Hamburgban tartózkodott. Kíváncsi voltam, hogyan látja ő, az elfogulatlan idegen a mai német helyzetet, amelyről egész oldalakat irnak a lapok. Felteszem az első kérdést:

— Németországban most ismét választások lesznek és okozott-e valami változást ez az alkotmányos aktus a német utca képén?

— Keveset, mert az emberek fásultak. A külföld sokkal többet politizál Németországról, mint maguk a németek. A

A külföldi hitelezőkkel szemben fennálló kötelezettségeket az ország teljesíteni fogja.

Hangoztatta, hogy a költségvetésben és az állami háztartásban nagy takarékoságot fog foganatosítani. Lelkiismeretes, egész és aktív munkát akar végezni és ugyanilyen munkát követel a tisztviselőktől is.

Titulescu délben egy órákor vette át a külügyminiszteriumot. A beiktatást Vaida Sándor volt miniszterelnök vezette, aki eddig a külügyminiszterium vezetője volt. Vaida elbucuzott a tisztviselői kartól és üdvözölte Titulescut külügyminiszteri tisztségében. Titulescu beszédet intézett a tisztviselőkhöz, akiknek megköszönte azt a támogatást, amelyben a külügyminiszterium londoni követi minőségében részesítette. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a tisztviselői karban mindig a legteljesebb egyetértés lesz, mert csak az biztosítja a munka eredményességét.

Reichstag ismét csak egy napig él, de ezúttal végérvényesen.

— Milyennek látta Hamburg forgalmát?

— Hamburg hatalmas, még dekadenciájában is. Igaz, hogy egész Középeurópa importja Hamburgon keresztül zajlik le, de a diktátor mégis Newyork, a játék ott folyik. A skandinávok, angolok is erősen frekventálják a hamburgi piacot.

— Valamit talán az árak nivójáról?

— Az árak félelmetesen magasak. Nálunk szinte elképzelhetetlen, hogy egy ebédért 250 leit fizessen az ember, még hozzá milyen borzalmasan elkészített ebédért. Egy reggeli 120 lei, szállodai szoba 4—500 lei, polgári helyen. Párcipő 25—40 márka (1000—1600 lei), konfekcióruha 40—150 márka (1600—6000 lei).

— Mi ennek az oka?

— A munkában levő munkások horribilis bérei, az alkalmazottaknak törvény által védett magas járandóságai, a lehetetlenül sok illeték, a mindenre ráhuzott fényvizesi adók, a hihetetlen magasságba felszörfölt adók. Az államnak óriási összegekre van szüksége, hiszen egy munkanélküli hetenként 25—35 márka (1000—1500 lei) munkanélküli segélyt kap és ilyen munkanélküli hatáshál millió van. Ezek pontosan megkapják illetményeiket. A polgári osztály, legalább is az a része, amely azelőtt a középosztályt alkotta, hihetetlenül lerongyolódva él máról-holnapra. A megélhetési lehetőségek illuzóriussá váltak, senki sem épít, senki sem investál, vállalatok nem létesülnek, ami kevés van, az is redukál és megszűnik.

Mintha gyászbeszédet mondott volna a német földön járt uriember, olyan tompán hangzottak szavai. (cs.)

Fiatal asszony kálváriája két országban át

Az aradi rendőrprefekturán tegnap délelőtt megjelent egy fiatal asszony, aki karján hozta kisdé gyermekét. A fiatal asszony elmondta, hogy Pap Zoltánénak hívják és sirva könyörgött, tegyék neki lehetővé, hogy utlevél nélkül léphesse át a magyar határt, mert Pestszentlőrincen lakó anyjához akar menni. Azután részletesen is elmondta kálváriáját. A férje Pap Zoltán műszaki tisztviselő. Budapesten laktak, de léépítették. Egy darabig az asszonynak Pestszentlőrincen lakó anyjánál tartózkodtak. Később a férje utlevelet szerzett és Romániába jöttek, hogy majd Pap itt megpróbálkozik állást keresni. A férjének Temesvárott a Holló-utca 15. szám alatt lakik az anyja és ahhoz szálltak. Az anyós azonban, aki sohasem nézte jó szemmel fia házasságát, menyét a gyermekkel együtt kiutasította lakásából. Papné erre kérte a férjét, hogy utazzanak vissza Magyarországra. A férfi látólag hajlott is, mert kimentek a pályaudvarra. Ott férje beült családjával az Arad felé induló vonat egyik kocsijába. Amikor a vonat már mozgásban volt, férje egyszerre leugrott és nem is mutatkozott többé. Valószínű, hogy anyja biztatására hagyta el feleségét és gyermekét. A fiatal asszony egyetlen lei nélkül érkezett Aradra és a közös utlevél is férjénél maradt. Kétségbeesésében határozta el magát, hogy a rendőrség segítségét kéri, hogy átjuthasson a határon. Onnan gyalog akar Pestszentlőrincre menni.

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTVÖRÖGYTÉR
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉS ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, évente 750 lei. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 580, évente 1110 lei, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, évente 600 leit fizetnek.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69
vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Eltűnt

a régi temesi bánság egyik fontos hatalmi szerve, amely túlélt a pallósjoggal felruházott szabad királyi város csaknem valamennyi fenyítő eszközét: a temesvári ügyészségi fogház udvarán levő hatalmas eperfát megfosztották lombkoronájától és törzsét embermagasságig lefűrészelték. Ez a fa egyik nevezetessége volt a temesvári igazságszolgáltatásnak, árnyékában ugyanis több kivégzés történt anno dazumál. A veterán fa két ága közé állították fel a bitőt, ha erre szükség volt. Százados vén fa volt a megboldogult, még Mercey Kolos, a császárné kormányzója ültette, amikor a Balázs-téri sárga házat emeltette. Akkoriban karesu és vakmerően modern volt az ügyészség molett épülete, a fa is csemete. Copfos osztrák beamterek és booskoros grancisárok tanyáztak benne. Majd nyalka táblabírák sarkantyupengésétől visszhangzott a szellős kapualja. A vén eperfa látta mindezeket. Negyvennyolcban bombák szele kavarta fel ágait. Szabadfalu felől süvitettek Bem apó kényes üzenetei a Belváros felé. Majd hosszú-hosszú évekig unatkozva nézte az udvar egyhangú életét. Sétáltak a rabok, forró nyári napokon odaheveredtek alája édes ebédutáni szundításra s az eperfa lopva lelepottyantott egy pár érett epret. Azután egyszerre a zömök Bali uram pattogó hangja ébresztette fel szunyókálásából. Akasztottak. Balázs Istvánt, a gyilkost, magasztalták fel. Izgatottan leste az eperfa az aktust, vén teste beleremegett a már nem nekivaló izgalmakba. Azóta beteg volt a vén fa. Szu rágt a testét, reumas gyökerei nehezen bírták már az öregur hatalmas testét, ágai idegesen rezzentek össze a legkisebb zajra. Nemrégén részleges szélütés érte a fák nagyapját. Féloldalra dült, s megmerevedett oldala hártározott ledülési szándékokat árult el. Végre Sela riu direktor megkönyörült rajta és kivágatott annyit, amennyit lehet. Most csonka törzse emlékezteti az alatta sétáló „fiukat”, hogy volt idő, amikor remegve lesték a fát, amikor emberéletek hunytak ki alatta. De az öreg jóindulatu trotyakos mosollyal nézi a sétáló gyerekeket, mintha exkuzálná magát, az elmaradt ebédutáni szunyókálásért az árnyékában. Az öreg fa árnyékában. A bitőfa árnyékában.

— Áthelyezett csendőrkapitány. Beli u Illés resicai csendőrkapitányt Oravicára helyezték át. Belu kapitány már el is foglalta új állomását.

Szabolcska Mihály emlékezetének hódol holnap Temesvár magyarsága

Szabolcska Mihály, a két esztendő előtt váratlanul elhunyt költőpap emlékezetének hódol holnap Temesvár magyarsága. Az ünnepélyen, amelyet az Arany János Társaság és a református egyház közösen rendez, számos magyarországi vendég is megjelenik. Szombaton este az összes temesvári magyar dalegyesületek a Magyar Házból a református paróchia elé vonulnak. A lampionos menet élén a városi villamos vasút zenekara halad. A paróchia előtt az óriási kórus előbb Scheibling János karnagy vezénylete alatt elénekli Zichy Géza gróf szerenádját, utána Wittmann Pál karnagy vezénylete mellett egy népdaleyveleget. Közben üdvözi a külföldi vendégeket Puhala Sándor dr. tanár.

Vasárnap délelőtt tíz órakor a református templomban istentisztelet lesz, amely előtt a Glória-daleyvelet Levczky György karnagy vezénylete mellett előadja Beethovennek Isten dicsősége című kórusát. Azután Ravasz László dr. budapesti református püspök mond beszédet. Azután következik a református egyházközség részéről a templom belsejében elhelyezett emléktábla leleplezése és megáldása.

Istentisztelet után a közönség kivonul a paróchia épület elé, ahol fölavatják az Arany János Társaság által felajánlott Szabolcska-domborművet. A Magyar Dalárda Szegő Ferenc karnagy ve-

— Lovas főszerkesztő esküvője. Lovas Miklós Arisztid, a Temesvári Zeitung főszerkesztője és Werner-Gabi házasságát kötötték. A fiatal párt Lazar Kornél dr. polgármester eskette meg az anyakönyvi hivatalban. Tanúk voltak a vőlegény részéről Kubicek Oszkár vezérigazgató és a menyasszony részéről Dragan Nerva dr. főorvos. A szerencsekívánatok nagy tömegéhez ösztintén csatlakozik a Déli Hirlap is, zavartalan boldogságot kívánva az ifjú párnak.

Gyümölcsfa, egres, málna, ribiszke, szőlő, rózsa, orgona és díszcserjék legolcsóbb áron válogatott nemes fajokban

Haasz és Bach

rózsa és faiskola

Erzsébetváros, Sági-ut 120.

A PALACE-KÁVEHÁZBAN ÉS BARBAN ma, szombaton, vasárnap és hétfő este Gold, a világhírű szugesztőr lép fel és a legcsodálatosabb szugesztívós mutatóványokkal szórakoztatja a közönséget. A ritka mutatóvány ellenére szolid kávéházi árak.

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZÁM.

TELEFON
INTERURBAN
202-43
294-34
SÜRGÖNYCIM
„HOTELIST”

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. E lapra hivatkozók 20 százalék engedményt kapnak. Központi fűtés, folyó hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

zényletével elénekli az Áldások istene kezdetű kardalt, majd Rech K. Géza, az Arany János Társaság ügyvezető elnöke mond ünnepi beszédet. A református egyház részéről Teleki Endre dr. tanár, a város nevében pedig Gredinariu Emil kultúrtaácsnok mond beszédet. Azután a különböző küldötségek vezetői szólalnak föl, majd a kulturális egyesületek elvonulnak a dombormű előtt. A délelőtti ünnepség a Magyar Dalárda záróénekével ér véget.

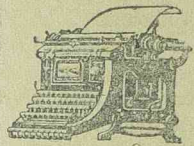
Délután öt órakor a városi színházban irodalmi emlékünnepe lesz. Ennek műsora a következő: Szabolcska—Pogatschnigg: Dal a dalról, előadja Gokler Antal országos főkarnagy vezénylete mellett a temesvári magyar daleyvesületek tömegkara, Metzger Márton dr. prépostplébános felolvassa Fízetni akarok című tanulmányát, Artnér Ally énekesnő Hubay Jenő és Tolnay Béla által zenésített Szabolcska-dalokat énekel, Ravasz László dr. előadást tart Szabolcska Mihályról, Reichardt Alajos elszavalja a Grand Caféban című Szabolcska-verset, Haidu Frigyes dr. Szabolcska-tanulmányt olvas föl, Csermák Lajos Kálló Géza cigányzenekarának kísérete mellett Szabolcska-dalokat énekel, befejezésül a tömegkar Levczky karnagy vezénylete mellett Szabolcska Mihálynak Sir a nótá című Révfy Géza által megzenésített dalát énekl.

— A lugosi csendőrség új parancsnoka. Chircuta G. csendőrnagy, a lugosi csendőrség parancsnokát Bukarestbe helyezték át. A lugosi csendőrség új parancsnoka Cra Ciunescu Antal őrnagy lett, aki már el is foglalta állását. A lugosi csendőrséghez osztották be Grigorescu B. századost is, aki a szolgálat átvételére már jelentkezett Lugoson.

* A Déli Hirlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol-szálloda halljában.

— Elkészült a Resica-művek első ágyuja. Megirtuk, hogy a Resica-művek tábori ágyuk gyártására is berendezkedtek. Az első ilyen ágyu elkészült és azt kipróbálás céljából a honvédelmi minisztérium rendelkezésére bocsátották. Az új ágyuval végzett kísérletek kielégítőek voltak. Hírek szerint most remény van arra, hogy a Resica-művek legközelebb 1200 tábori ágyu elkészítésére kap megrendelést az államtól. Károly király ezzel kapcsolatban azon kívánságának adott kifejezést, hogy az új ágyuk kipróbálásánál személyesen óhajt részt venni. Ha a próbálások eredménnyel járnak, úgy az oroszoktól szármányolt régi ágyukat is átépítik.

— Iskola van, de tanterem nincs. A zombolyai középiskola tantermeit a megszállás után, amelyet azonban időközben visszavontak, a tanfelügyelőség záratra és hatóságilag lepecsételtte. Az iskola azután visszakapta nyilvántartási engedélyét, de a miniszteri rendelkezés ellenére a tantermekben nem kezdhet meg a tanítást, mert azokat még nem dobták fel a zár alól. A középiskola részére a zombolyai Gazdakör igazságsága bocsátott termeket rendelkezésre, hogy a tanítás halasztást ne szenvedjen.

Sok felesleges klerószakolt járástól mentesül, irógépeit nálam karban tartatja.

Karbantartási átalányokm évi 75 leier

Író- és irógépek szakszerű javítása garancia mellett. Kérjen mindenkor részletes árajánlatot. **Móczár szakmüszerszerző** IV., Bonnáz-utca (a Schuch iródafelszerelő szaküzletben)

* Ibsen és a mai világkép kialakulása. Ibsen születésének 100 éves fordulója ünnepelték nemrég és ez a 100 év nem csak a történelemnek, hanem az esztétika fejlődéstörténetének is egyik legmozgalmasabb, legnagyobb feszültségű korszaka. Ibsen kétségkívül egyik legnagyobb reprezentánsa a szellemi eseményeknek, melyek világképünk kialakulására döntő hatással voltak. S ma már az egyetemes kultúra problémáinak ismerős problémáinak, az egykor forradalmi kérdéseinek, melyekről Ibsen azt mondta: „én csak kérdezek, felelni nem az én tisztelem megkapta megoldó feleletüket. Ibsen ma nem problematikus sem mondhatnánk, sem értékében, — a modern drámának ő a legnagyobb klasszikus. Könyvtárunkban a görög tragikusok Shakespeare mellett foglal helyet. Ibsen Shakespeareünk már van és Ibsen Ibsen is készül. A Centennáriumi V. kötet jelet meg a teljes magyar nyelvű Ibsen-reprezentatív rabját tartalmazza: az ifjúkori, kegyetlen Inger asszonyt, a legmélyebb ibseni válságát és a késői rezignált John Gabor Borkmann. A színpadról jólismert rabok Haidu Henrik kiváló fordításában jelentek meg a teljes Ibsen sorozatban, amelyet az Athenaeum ad ki. A teljes Ibsen ára füzve eddig 216 lei volt, most az új kiadásban 112.— lei minden kötetért. Kereskedésben, vagy ahol nincs, Leporál, Kolozsvár. Kérje az árleszállítást nagy jegyzékét.

Későn érkező franciák Vaida számára a franciák támogatás

A lapok megírták, hogy aznap, amikor Vaida Sándor beadt lemondását, Herriot francia miniszterelnök átírat érkezett, amely Franciaország támogatásáról biztosítja Románia. Minthogy akadtak politikusok, akik nem az iratnak a létezését cáfolni igyekeztek, az Epoca kérdést intézett Vaida volt miniszterelnökhöz, aki a következőket mondotta:

— Mielőtt lemondásomat benyújtottam volna, kérdést intéztem a francia kormányhoz, vajjon az orosz kérdéssel támogatásra számíthatok-e? A válasz igenlő volt.

Az Epoca ennek alapján megállapítja, hogy a francia kormány támogatást ígérő jegyzéke igenis megérkezett a román kormányhoz.

Az első minisztertanács a kölcsönös ismerés és biztatás jegyében folyt le

A kormány tegnap este tartotta meg az első minisztertanácsot. Maniu miniszterelnök üdvözölte a kormány tagjait kihangsúlyozta, hogy külön örögszolgál a Titulescuval és Samsonovival való együttműködés, akik a kormány értékes és hasznos tagjai lesz-

Maniu után Titulescu emelkedett a szóra és elmondotta, hogy a cél érdekében terveit egyesíti a nemzeti parasztprogramjával és különös tekintettel Maniu miniszterelnök kiváló szeszegére.

Samsonovici honvédelmi miniszteratlakozik Titulescu felszólalásához és mutat arra, hogy örömmel veszi a nemzeti parasztpárt kormányán mert biztos abban, hogy ez a párt jobban, mint eddig is, azon lesz, hogy szentesse a hadsereget.

Halipa besszarabiai miniszterelnök fejtezte ki azon, hogy a kormány minden egyes országrész képviselő-

Maniu miniszterelnök beszélt azután. A szótmondó a kormány tagjainak jelenlétéért és kérte őket, hogy legyenek csütörtökön este üljenek összen a minisztertanácsra és felszólítást, hogy minden tehetségüket vesztessék az ország boldogulásának érdekében. Azután különböző folyó ügyvárgyaltak.

Adgearu pénzügyminiszter pénteken délután fogadta a sajtó képviselőit. Elmondotta, hogy főcélja lesz a leltámadások kivédése. Akik az ál-

lam valutája ellen akár a sajtóban, akár más úton károsan fellépnek, azok ellen a törvény legteljesebb szigorával fog-nak eljárni. Minden állam érdeke, hogy valutáját megvédje, mondotta a pénzügyminiszter és nekünk is eszerint kell eljárni. Hangsúlyozta azt is, hogy nem ijed meg semmiféle támadástól és az adóknak pontos behajtását fogja követelni, természetesen a mai gazdasági helyzet keretein belül. Véget vet annak, hogy az államban lopások és panamák sorozatai legyenek és új törvénytervezetet fog beterjeszteni a parlament elé.

Vaida Sándor volt miniszterelnök Buteanu doktor társaságában tegnap délután a külügyminisztériumba ment, ahol Gafencu államtitkárral az élén a minisztérium tisztviselői vártak. Vaida érzékeny hangon bucsuzott és elmondta, hogy a legjobb benyomásokkal távozik, mert a legkisebb gépirónótól kezdve a legmagasabb tisztviselőig mindenki pontosan és lelkiismeretesen teljesítette kötelességét. Hangsúlyozta azt is, hogy a parlamentben mindenkor energikusan fog harcolni a minisztériumok tisztviselőinek érdekeiért.

Vaida szavaira Gafencu válaszolt, aki megköszönte a volt miniszterelnök elismerő szavait és kijelentette, hogy a minisztérium tisztviselői mindig pontosan fogják teljesíteni kötelességüket.

Ugyancsak tegnap bucsuzott Tile a sajtófőnök is a miniszterelnökségi sajtóiroda személyzetétől.

Maniu Gyula miniszterelnök tegnap este együtt vacsorázott Titulescu külügyminiszterrel, akivel különböző kérdéseket vitatott meg.

ÉJÉKJÁRÁS. A meteorológiai intézet közlése: Változóan felhős időjárás várható nyugat felől érkező kisebb köhőkedéssel és esetleg esővel. Tegnap délután derült idő volt. A hőmérséklet a napon tízenyolc, árnyékban tíz és négy fok melegezt mutatott.

Elmarasztalták a pénzügyminiszterelnököt. A temesgyeji Delta község elnöke indította a pénzügyminisztérium ellen a pert megnyerte. A község elnöke és negyvenöt ezer leit fizetett be a község illeték címén a pénzügyigazgatóság. Amikor a község felszólította a pénzügyigazgatóságot, hogy az össze-fizesse vissza, elutasító választ kapott, mire pert helyeztek folyamatba. A bíróság ítéletében kötelezte a pénzügyminisztériumot, hogy a község követelt összeget záros határidőn belül vissza kell fizetni.

A kis Eliteben

minden vasárnap 5-7 óráig
teadélután táncsal

Férje elhagyta és ezért a Begába mentette magát. Tegnap délelőtt izgalmas jelenet játszódott le a józsefvárosi lakó-utca közelében a Begaparton, ahol egy asszony öngyilkossági szándékával a Begába ugrott. Több hajós, aki figyelte az idegesen viselkedő asszonyt, utána vetette magát és sikerült is az asszonyt a hullámokból kimenteni. Kiderült, hogy a szerencsétlen nő a Mehalában lakó Kortye asszonytól azonos és azért kísérelte meg az öngyilkosságot, mert férje elhagyta. A mentő életmentő asszonyt a mentők a kórházba szállították.

Növendékhangverseny. Müller Anna hangversenyének és énekversenyének november 6-án délután öt óráig tartóval az Ipari Szindikátus nagyteremben novendékhangversenyt rendez.

Motas tábornok bucsuztatása. Motas tábornok, a temesvári hadosztályparancsnoknak Temesvárról való távozása alkalmával a tisztikar táncsal egybekötött bucsuestélyt rendezett, amelyen a temesvári társadalom előkelőségei vettek részt.

Igazságosan és a törvény szellemében. A Nemzeti Bank temesvári fiókájához tegnap körrendelet érkezett, amelyet a jegybank kormányzója és vezérigazgatója irt alá. A rendeletben felszólítják a fiókák igazgatóságát, hogy a devizakérelmek elintézésénél igazságosan és a törvény szellemében járjanak el.

A román nőegylet táncos teadélutánja. A temesvári Román Nőegylet ma, szombaton délután hat órai kezdettel az Autóklub helyiségeiben táncos teadélután rendez. Az ünnepély tiszta jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják. Belépőjegy személyenként harminc lei, diákoknak tizenöt lei.

Resicán megkezdtek az acélgyártást. A hét elején Resicán ismét üzembe helyezték az egyik Martin kemencét és megkezdtek az acélgyártást. A gyár nemrégiben nagyobb mennyiségű acélgyártására kapott megrendelést, amely az üzem menetére kedvező volt.

Finom sollingeni acélárak, borotvák, ollók, hajvágógépek, zsebkecsék előnyösen vásárolhatók.

TEJNOR FERENC és Tsa
közörszűsnel
Temesvár-Gyár., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

Megölt a mérge. Néhány nap előtt megirtuk, hogy Putala Józsa huszonöt éves cselédeány szublimatoddal megmérgezte magát. A fiatal cselédeányt a gondos orvosi ápolás sem tudta megmenteni és tegnap irtozatos kínok között meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

265 leitől kezdve paplanok
88 leitől kezdve paplanlepedők mtr.

Paplanok rendelése minden meghívást kivitellen

LOUVRE

divatnagyáruház, Józsefváros

Kaszinótársainak kifizeti a nyugdíjösszeget a vesicai adóhivatali főnök, de a beteg tanítónő iránt nincs irgalma

Resicán a nyugdíjasok sokat panaszkodnak az adóhivatal főnöke ellen. Sokszor igen önkényesen intézi a nyugdíjak kifizetését. Amikor például csak ezer leig terjedő nyugdíjakat lehetett kifizetni, akkor huszonöt olyan nyugdíjasnak is kiadta illetményeit, akiknek nyolc-tízezer leies nyugdíja van. Amikor ezért kérdőre vonták, kijelentette, hogy neki joga van hozzá, hogy belátása szerint méltánylást érdemlő esetekben kiadja a nagy szükségben levő nyugdíjasok járandóságait. Érdekes, hogy az a huszonöt nyugdíjas, akiket a perceptor ilyen kivételes elbánásban részesített, mind magas nyugdíjat élvez és mind kaszinótársa a perceptor. Ezzel szemben egy beteg tanítónő, akinek gyógykezelésére kellett utaznia, hiába hozott hozzá írást a pénzügyigazgatóság

egyik magas tisztviselőjétől, aki azt kérte, hogy méltányosságból adja ki a nyugdíját.

A szeptemberi nyugdíjak kifizetésénél ismét önkényesen járt el. A nyugdíjasoknak a gázgyárral és villanygyárral szemben fennálló tartozásait az igazgatóság egyszerű kérelmére levonta. A nyugdíjasok nem azért kifogásolják ezt, mert nem akarnák az elhasznált gázt és a villanyáramot megfizetni, hanem azért, mert ezt minden előzetes kérdés és beleegyezésük nélkül tette meg. A törvény azt mondja, hogy bírói végzés nélkül senkinek a követelését nem lehet a nyugdíjas járandóságából levonni. Ha ellenben a perceptor ezt ilyen önkényesen teszi, akkor előfordulhat az is, hogy valaki nem létező követelést jelent be és azt a nyugdíjastól levonják.

HINDENBURG BALESETE. Berlinből jelentik, hogy Hindenburg német birodalmi elnök tegnap a dolgozó szobájában elesett és megütötte magát. Hozzá tartozói megjegyzték, hogy magas kora miatt az esés esetleg súlyos következményekkel járhat. Több orvos is megvizsgálta Hindenburgot, azonban megállapították, hogy semmi komolyabb baja nem történt.

Munkanélküli adó Budapesten. A magyar kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a budapesti munkanélküliek segélyezésére a magyar főváros lakosainak adóját bizonyos százalékkal fölemeli. Az erről szóló rendelet a hivatalos lap mai számában jelenik meg.

Hattagu család tüzhalála. A Páris közelében levő Bellevilleben kigyuladt egy barakklakás, amelyben egy hattagu család lakott. Valamennyien odaégték, csupán az apa és egyik fia menekült meg. Ezek is a halállal vívódnak.

A Romániai Fajkutyatulajdonosok Egyesülete tíz éves fennállása Temesváron. Az egyesület tíz éves fennállásának ünnepélyével egybekötve november 6-án a tűzéraktanya udvarán és lovardájában műkotorékvversenyyel és rendőr-kutyabemutatóval egybekötött általános kutyakiállítás rendez. Hasonló versenyt és bemutatót rendezett az egyesület a hó 2-án Aradon teljes sikerrel, melyen a tekintélyes számban jelenvolt közönség elragadtatással nézte végig a bemutatott teljesítményeket (róka és borzfelhajtás a műkotorékban, fegyelmi gyakorlatok, ügyességi mutatványok, egy rablótámadás felfedezése, a tettes felkutatása és behozatala, stb.) Az ugyancsak jelenvolt Moga dr. aradi rendőrprefektus a teljesítményekhez szerencsekívánatait nyilvánította. A temesvári jubileumi kiállítás alkalmával a rendes dijakon kívül minden résztvevő eb jubileumi érmet kap.

ELŐRENĐŰ SZARAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLCSÓ ÁRON
BELAKRAUSER FILM
TEMESVÁR NR.
TELEFON: 18-44

Aldozunk az élőknek is. A szociális Misszió Szervezet a közelgő Halottak napjával kapcsolatosan érdekes és figyelemreméltó mozgalmat indított. A mozgalom vezetői arra kérnek mindenkit, hogy amikor elhalt kedveseire gondol, áldozzon egy gondolatot azoknak is, akik élnek, közöttünk vannak, de nincsen keresztük, nincsen munkájuk. Vigyünk valamivel kevesebb gyertyát és valamivel kevesebb virágot a sírokra. Ezek helyébe akasszunk oda egy fehér keresztet, amelyet a misszió bocsát ki és amelynek árát jótékony célra fordítja. A fehér keresztet a temetők bejáratánál fogják árusítani öt és tíz leiert.

* Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park-nagyszállóban, a Keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. — E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Svábhegyi

Magaslati dietés gyógyintézet, Szanatórium
már napi 18 P-ért
a legelőkelőbb környezetben legtükrétebb szanatóriumi ellátást nyújt

* FELHÍVÁS A FILLÉRES GYORS UTASAIHOZ. Felkérjük a Déli Hírlap filléres gyorsának azon utasait, akik egyszeri utazásra érvényes utlevéllel utaztak Budapestre, hogy ezen utlevélüket a Déli Hírlap kiadóhivatalában szolgáltatassák be, mert azokra az utlevelekké váló elszámolás céljából szükség van.

Művészet

Jaritz Lili és Papier Marcell
együtttes temesvári hangversenye

— A bányai Magyar Párt ifjusági tagozata felkéri tagjait, hogy a Szabolcska-émlékünnepélyt megelőző fáklyásmenetben való részvétel céljából a tagok ma, szombaton este félkilenc órakor a Magyar Házban gyülekezzenek.

* **Táncostea a Magyar Házban.** A bányai Magyar Párt ifjusági tagozata vasárnap délután táncosteat rendez a Magyar Házban. Kezdeté öt órakor és éjfélig tart. Belépődíj husz lei, melyben a ruhatár is benne foglaltatik. Kitűnő jazz és jó társaságban eltöltött néhány óra jellemzik a Magyar Ház táncosteját.

— **Alkoholmentes gyümölcsnedvek kiállítása.** Vasárnap nyílik meg Temesvárott ünnepélyes keretek között a nagyszabású országos antialkoholista kongresszus. A kongresszussal kapcsolatosan alkoholmentes gyümölcsnedvekből kiállítást rendeznek, amelyen minden érdeklődőt szívesen látnak. A kiállítás, amely a guttemplerrend Hunyadi-utca 7. szám alatt levő helyiségében várja a látogatókat, ma nyílik meg és október 26-ig marad nyitva.

Látott már Ön

krokodilt?!

Tekintse meg kirakatomat!

FEUER bóraruizem

I. Mercy-utca 8.

— Nyolc napra betiltották a Népszavát. A budapesti ügyészség a Népszavát a munkanélküliségről és az olasz viszonyokról írt cikke miatt nyolc napra betiltotta. Az indoklás leszögezi, hogy mindkét cikk izgatást tartalmazott.

Saját otthonában a resicai munkáspénztár. A resicai munkáspénztár eddig bérelt helyiségben volt. A tavasszal megkezdtek a betegpénztár saját otthonának az építését. Az építés befejezéséhez közeledik és még karácsony előtt át is adják a szép épületet rendeltetésének.

— Nyul helyett embert találtak a sörétek. Két év előtt, 1930 decemberében Medves község határában körvadászat volt, amelyen könnyen végzetessé válható baleset történt. A körvadászaton harminkét vadász vett részt, köztük volt Nagy Bálint ujszentesi gazda is. A vadászat reggel kezdődött és délben már egész szűk körben hajtották a nyulakat, úgy, hogy a fővadász kiadta a rendeletet, a körben senki sem léphet már befelé. Hirtelen azonban lövés dördült el és Nagy Bálint fájdalmas kiáltással a balszemébe kapott, amely erősen vérzett. A körben valaki elsütötte fegyverét és a sörétek a gazda balszemébe furódtak. A vadászatot félbeszakították és orvost hívtak. Nagy Bálint hónapokig orvosi kezelés alatt állott és műtétet is hajtottak végre rajta. Nagy Bálint felépülése után az orvosi költségek megtérítésére pert indított Negru Matyas medvesi állomásfőnök ellen, akit azzal okolt, hogy a lövést ő adta le. A tegnapi tárgyaláson Negru tagadta a vádat és a tanuvallomásokból sem derült ki, hogy valóban ő lölte-e vagy sem, amiért Filipescu vezető-ügyész elejtette a vádat és Negru felmentését kérte. A bíróság Negrut felmentette a vád alól. Az ítélet ellen Nagy Bálint felebbezést jelentett be.

Jaritz Lili és Papier Marcell együtttes első temesvári hangversenye a legnagyobb érdeklődés közepette, igen meleg siker jegyében zajlott le a Lloyd-klub nagytermében. Két nagyon tehetséges fiatal énekes bemutatkozása volt ez az est, akik tanulmányaikat Bécsben végezték és mindketten az énekpályára lépnek. Jaritz Lili, aki a szép és érdekes szinpadai megjelenés adományait is bírja, igen válogatott műsorral szolgált. Frantz, Löwe, Strauss, Donizetti műveit hozta és a legmélyebb hatást kellette Saint-Sains: Delli ariájával, hol előadásának leszűrt és előkelő finomsága már egy eljövendő tökéletes énekes arányait mutatta. Igen szép és kultivált hanggal állunk szemben, amely mélységeiben is biztos alappal bír, pasztózus szélességében és erőltetés nélküli természetességében. Szüntelen taps s számos virág volt a jutalma. Használó sikere volt Papier Marcellnak, aki Tosti, Verdi, Leoncavallo és Buzzi Pecchia dalait énekelte. Hangja az első számoknál némileg fátyolozott volt, de az

est haladtával mindjobban kitisztult és végül is széles regiszterű, magas bariton meleg és áthevítő ragyogásában olvadt fel. Különben abszolút muzikális, izléses és elegáns mozgású művész, aki szép orgánának és egyéb szerencsés adományainak birtokában, úgy hisszük, igen hamarosan meg fogja találni a világot jelentő deszkákhoz az utat. Az est egyébként helyi szerzői est is volt. Ennek a Jenő Leda című nagyoperájából is hallottunk két dalt és már a részletekből is sejtethetjük, hogy milyen szép lehet az egész. Engel Jenő briliáns ragyogó művészetében a legszelebb és legmesszibb hatások is jogaikhoz jutnak. De mindennekfölött wagneri erő és verdiszterű dallambőség jellemzik talán legjobban a szerző fölényes kompozíció-készségét. Vannak részletek, amikor az a meggyőződésünk, hogy ők maguk, a nagymesterek sem oldották volna meg szebben, szakasztott ugyanolyan szépek. Az énekszámok zongorakíséretét Freund Leó látta el megszokott művészetével.

Flaneur.

— Az elégedetlenségéből új párt fakad. Junian volt miniszter Targul-Juban megtartotta előre bejelentett népgyűlést. A gyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozott és azon megjelentek nemcsak az összes gorjmegei képviselők és szenátorok, hanem a falvak népe is a városba özönlött. A népgyűlésen, amelyen körülbelül ötezer ember vett részt, Junian kifejtette a nemzeti parasztpártból való kilépésének okait. Kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárttal nemcsak a konvertálási törvény miatt jutott ellentétbe, hanem azért is, mert pénzügyi téren követelte a lei restabilizációját és a külföldi szelvények fizetésének beszüntetését. Végül bejelentette, hogy föl akarja támasztani a régi regáti parasztpártot és ebben számít Lupu és Stere részvételére is.

A **PALACE-KAVENAZBAN** ES **BARBAN** ma, szombaton, vasárnap és hétfő este Gold a világhírű szuggesztív lép fel és a legesőszáltságos szuggesztív mutatványokkal szórakoztatja a közönséget. A ritka mutatvány ellenére szolid kávéházi árak.

— A belvárosi zsidó hitközség a munkanélküliségről. Ertesülésünk szerint a belvárosi zsidó hitközség vezetősége elhatározta hogy a temesvári munkanélküliek javára, még pedig felekezetre való tekintet nélkül, nagyarányú templomi hangversenyt rendez. Tegnap bizottságot küldte, k a műsor összeállítására. A hangverseny november 6-án, délelőtt 11 órakor a belvárosi zsidó templomban megy végbe. A hangverseny, helyére való tekintettel, természetesen a műsor nívója is művészi magaslaton mozog.

* A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a dunaparti Bristol-szálloda nalljában

— Sixtus herceg nem aspirál a lengyel trónra. A világsajtó nyomán mi is megirtuk, hogy egyes lengyel körök Sixtus pármái herceget akarnák a lengyel trónra ültetni. Sixtus herceg, aki a mult hét óta Bukarestben tartózkodik, tegnap délelőtt kijelentette, hogy a hir nem felel meg a valóságnak. Soha-soha politizált, ilyen akciót nem kezdett és nem is kezd. Bukaresti ujta nincsen összefüggésben a hirrel, mert tisztán magánügyei miatt érkezett a román fővárosba és nem aspirál a lengyel trónra.

— Az önálló Ujmosnica ideiglenes bizottsága. Megirtuk, hogy Ujmosnica a község külföldi Ujmosnicától. Baran Koriolán dr. varmegyei prefektus most nevezte ki az önállóvá lett Ujmosnica ideiglenes bizottságát. A bizottság elnöke Szentpéteri Sándor, tagjai Kulcsár Bálint, Kelemen János, Győri Sándor és Siket István.

* A legjobb méhészeti szakkönyv az Ignác-féle Méhészet harmadik tetemesen bővített kiadása. A legnépszerűbb magyar méhészkönyv, Ignác Sándor Méhészete. Eddig is közkedvelt, kiváló gyakorlati tanácsadót a szerző a legmodernebb ismeretekkel, a legujabb tapasztalatokkal s számos új ábrával egészítette ki, úgy hogy a magyar méhésztársadalom valóban büszke lehet erre a műre. Az új kiadás tartalmazza az Ignác-féle tükrös vándorfekvő kaptár összes rajzait is, melynek alapján bárki elkészítheti házilag is. Ebben a műben kaptárban a méhesalád teljes átvizsgálása mindössze egy percet vesz igénybe. A könyv különben egyszerű, keresetlen nyelven van írva s így minden kezdő méhészt is népszerűség nélkül megértheti. Athenaeum kiadás ára eddig 136.— lei volt, most áreszállításban 84.— lei minden könyvkereskedésben meg lehet venni, Leptenál Kolozsvár. Kérje az áreszállítások nagy jegyzékét.

+ Okos asszonyok

nem esnek kétségbe a havi rendszeres kimaradása esetén. Megmentésük új életkedvet hoz nekik ezerszer próbált különleges szerem a legkacsabb ereikben is. Garantiált ártalmatlan. Frau W. Fr.-ben is isien mellett ennek köszönhetek többet.

Írjon még ma bizalommal és örök hálás lesz. Ezer köszönő levél szolja a sikert. Diszkrét, feltűnés nélküli küldés.

C. A. JÜRS BERLIN W. 570
Alvenslebenstrasse 21.

— Nemes gesztus. A temesvári Rotary-klub vezetősége közölte a klub mesteri hivatallal, hogy a klub hálójából az állatállomány magántisztviselők közül átvenni s a zálogtárgyakat eladni. A klub erre a célra szándékosztant. A Rotary-klub nemes gesztus magántisztviselők bizonyára nagy érdeklődéssel fogadják.

A román-osztrák clearing-szerződés tegnap lépett életbe. A vámról már közölték is az ezzel összefüggő intézkedéseket.

— Az áruló sapka. Luoson ismét tettesek betörték Tschirch lakásába és onnan nagy mennyiségű fehérneműt loptak. — A rók jártak özvegy Rostás Márián és el akarták lopni a kővetőjét. Azonban a tolvajokat megfogták és azok elmenekültek. Egyikük veszítette futás közben a sapkáját, amelyben egy jómódú polgár tulajdonos volt. Valószínű, hogy a pártfogó még szenációt hoz. — A melletti Szilha községben betört a csava Demeter lakásából százezer értékű készpénzt és értékpapírt el.

Szerkesztői üzenet

Vidéki nyugdíjas. Bukarestben a törvényhatósági városokban és igemesvárott is 1800, más városokban és községekben 1500 lei az a minimum nyugdíj, amelyből levonásnak nincs helye.

Autóbusz menetrend

Temesvár — Csanád — Terem

Indulás Temesvárról	Indulás Csanádról	Indulás Teremről
Reggel 6:30 órakor	Reggel 5:15 órakor	
Délben 1 "	Délben 12:15 "	
Este 6 "	Este 5:15 "	

Temesvár — Nagykomlós

Indulás Temesvárról	Indulás Nagykomlósról
Délben 1 órakor	Reggel 5:30 órakor
Este 6 "	Délben 1 "

Két napig Bukarestben

az összes költségekkel együtt III. osztályon 890 lei, II. osztályon 1090 lei. Vasuti költség, ellátás nélkül III. osztályon 490 lei, II. osztályon 690 lei oda és vissza.

Indulás október 33-án reggel.

Jelentkezni lehet: Déli Hírlap és Temesvarer Zeitung kiadóhivatalaiban

Vidéken: Lugoson: a Szidon utazási irodában

Resicán: Reff-papír-kereskedésében, Bánát kereskedelmi ügynökségnél

Oravicán: Kummer-utakban

Rádió

omat, október 22. Bukarest. 1: zene. 2: Gramofonzene. 6: zene könnyű zene. 7.10: Zenekari zene. 8.40: Gramofonzene. 9.30: dalok. 10: Szórakoztató zene. 10.15: Zenekari hangverseny. 11: Stepat orosz balaljakazene hangversenye. 3.45: Hírek. 5: Élet gyermekjátzóórja. 5.45: A színpadi világítás fejlődése. Pál előadása. 6.30: Cigányzene hangversenye. 7.30: Arany János népépy. 8.45: Mit üzen a rádió. Gramofonzene. 9.45: A Liszt Farsaság diszhangversenye. A verseny után hírek, majd a Mán- zonenekar hangversenye. Bécs. Zenekari hangverseny. 2.45: onzene. 5.45: Ének. 6.50: Szó- razine. 8.40: Régi és új népies zene. 10.15: A szimfónikusok hangver- senuina Berta közreműködésével. Jazz-band. Belgrád. 12: Gramo- fonzene. 1.5: A rádiózenekar hangver- senye. Gramofonzene. 6: Hangofilm zene. 9: Hegedűhangverseny. A rádiózenekar játéka. 11.10: A rádiózenekar hangver- senye. Milánó. 8.30: Gramofonzene. Pádalok. Prága. 8: Hangverseny. zene. Róma. 9.45: Opera- gramofonlemezekkel. Stock- holm. 9.15: Szórakoztató zene. 11: zene. Strassburg. 7: Zenekari hangverseny. 8.30: Gramofonzene. Szimfónikus hangverseny. Stutt- gart. 8.30: Chopin zongoraművek. 9: zene. 11.45: Táncczene. Varsó. 7: zene. 9: Szórakoztató hangver- senye. 11.5: Chopin művek. 12: Táncczene.

Közgazdaság

Az ujonnan felállítandó kilenc munkakamara közül az egyik Temesvárott fog működni

Joanitescu munkaügyi miniszter elhatározta a munkakamarák felállít- sát abból a célból, hogy azok elsősorban a munkások érdekeit védelmezzék s szabályozzák a munkások és a munkaadók közti viszonyt. A munkakamarák felállít- sására vonatkozólag a parlament tör- vényt szavazott meg, amelynek végre- hajtására már a legközelebbi jövőben sor kerül. Bukarestben érkezet volt, amelyen résztvettek az ipari munka- adók, az ipartestületek és a munkások szervezeteinek képviselői is. Elhatároz- ták, hogy az egész ország területén ki- lenc munkakamarát fognak felállítani. Egy ilyen munkakamara lesz Temes- várott is. A munkakamarák tagjai kétfélék lesznek és pedig hivatalból való

tagok és választottak. A tagok részben a munkások, részben pedig a munka- adók sorából kerülnek ki. A munkaka- marák éppen úgy megválasztják a ma- guk szenátorait, mint azt a kereskedel- mi és iparkamarák, valamint a mezőgaz- dasági kamarák teszik. B o t e z György temesvári állami munkaügyi vezérfel- ügyelő, aki résztvett a Joanitescu mun- kaügyi miniszter elnöklete alatt megtar- tott bukaresti tanácskozáson, kijelen- tette, hogy a jövő hét végére érkeze- tet hiv egybe, amelyben részletesen is- merteti a Temesvárott felállítandó mun- kakamara működési tervezetét. Ezen az értekezleten egyben megbeszélük a mun- kakamara tagjainak választására szük- séges előkészületeket.

A JEGYBANK ÖSSZEVASÁROLJA A KÜLFÖLDI LEI KÉSZLETEKET. A lei árfolyama ugy a bukaresti, mint a külföldi tőzsdéken emelkedett. A buka- resti tőzsdén a külföldi papírok árfo- lyama némi esést mutatott. Az Ordinea Noua szerint a külföldön spekulatív cé- lokból a lei árfolyama ellen támadáso- kat intéztek és a leit alacsony kurzuson ajánlják. A Nemzeti Bank ezzel szem- ben megállapítja, hogy a külföldön na- gyon kevés effektív lei van és annak összevásárlására már megtették az in-

tézkedéseket. Ezek az intézkedések tel- jesen biztosítják a lei stabilizációját.

Több száz erdélyi cipésmunkás sztrájkol. A kolozsvári Dermata-gyár munkásai — mint jelentettük — sztrájk- ba léptek. A gyár vezetősége kihirdette, hogy azok, akik munkába akarnak álla- ni, nyugodtan megethetik, mert gondos- kodnak a védelmükről. Néhányan be is mentek a gyárba. A sztrájkoló munká- sok vezetői kijelentették, hogy a munká- sok kollaktív szerződést akartak kötni

s az egyre növekvő drágaságra való te- kintettel béremelést kértek. Az igazgató- ság azonban nem tárgyalta a munkások- kal, mire azok a munkát beszüntették. A gyár környékét rendőrség szállta meg és azok vigyáznak, nehogy a dolgozó mun- kásoknak baja történjék. Eddig a sztrájk- koló és dolgozó munkások között semmi összetűzés nem volt. A rendőrség öt munkásvezért letartóztatott, mert a sztrájk mögött politikai akciót sejt. A kolozsvári cipőgyári sztrájk különben nem áll elszigetelten, mert Szatmáron é Bányffyhunadon is sztrájkol több száz cipésmunkás.

Áremelkedés és élénk kereslet a te- mesvári piacon. A temesvári gabona piacon tegnap erős hosszirányzat ural- kodott. Egyes cikkeken váratlanul ma- gas áremelkedés jelentkezett. Viszont a buza emelkedése megállott. Rozsba nagy kereslet volt, ugyszintén lucerna- ban, az utóbbinál érezhető áruhiánnyal. Árak a következők voltak: óbuza 650, új buza minőség szerint 610—630, tenger 210, ujtengeri 140, zab 240—245, árpa 250, sórárpa 310, rozs 480—500, burgo- nya 140 és 190, lucerna 25.00, lóherema- g 21.00, tökmag 400, napraforgómag 200 —220 lei száz kijönként bányási feladó állomásról.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nem- zeti Bank temesvári fiókjának hivatalo- valutaárfolyamai a következők (Az el- ső szám a vételt, a második az eladási- jelent): francia frank 659 (663), fon- t 605 (610), svájci frank 32.60 (32.80) márka 39.60 (40), dollár 166.90 (167.70) cseh korona 4.98 (5), silling 18 (19) dinár 260 (290).

DESSÉN A DELI HIRLAPBAN

szabadíts meg a gonosztól!

Déli Hírlap eredeti regénye
Irta: Kirregézi Bán András
74. folytatás.
Valószínű azonban, — állapította Hal- mos, — hogy még itt bujkál a vá- roszök. Ezt tartom én is és azért kérem, — sen el mindent a kézrekerítésére. A genis, ügyész ur. A tektív szalutált és elhagyta Hel- matalos helyiségét.
16.

Amikor Éva boldogan mosolyogva Halmos István karjában kilépett a bírósági épü- letből, az utcán felvirágozott autó várta. A közönség néhány lelkes, akik örvendeztek azon, hogy Ten- kei ártatlansága kiderült s hogy el- ment a szabadon bocsátását előre- t és autót hívott. Nem elégedtek azonban ezzel, hanem a közeli vi- reskedésből egész nyalb virágot szedtek és azzal feldisztették az autót. Amikor Éva megpillantotta a virágos autót, elpirult és így szólt:
Mintha esküvőre mennék már.
Remélem, ennek is elérkezik most az ideje, — válaszolt Halmos.
Tenkei Éva már fellépett az autó há- gára, amikor hirtelen megtorpant.
Mi az? — kérdezte ijedten a vőle- se.
Istenem, — kérdezte Éva, — mi- mis Miss Daltonnal? Szegényt nem- lehetjük magára nagy szerencsétlen- ságra. Vigyük haza magunkkal.

Ezzel máris indult vissza a törvény- szék épületébe.
Halmos, aki a maga részéről is ter- mészetesnek tartotta, amit Éva mon- dott, utánaesietett.
A tárgyalóterem már üres volt.
Dalton Ellyt a fogházörök már elve- zették.
Benyitottak a tanuk szobájába, ahová missis Daltont bevitték, amikor leánya méregkeverésének kiderülésekor el- ájult. Azóta már magához tért.
Nem volt mellette senki, csak egy fiat- al orvosnő, aki magához térítette voit. Az orvosnő rá és az igazságot.
— Kedves missis, — mondotta neki, — szedje össze magát és nyugodjék meg. Menjen szépen haza, az Isten majd megsegíti, hogy ezt a csapást elviselje.
— Hová menjek? — kérdezte értel- metlenül missis Dalton.
— Haza, kérem.
— Haza? Hát van nekem otthonom? Hát mehetek én még egyszer abba a házba, ahol engem éveken keresztül a gyermekemmel együtt szivesen láttak és ahol hálából azzal fizettünk, hogy a lányom megmérgezte a ház urát és en- gedte, hogy a ház kisasszonyát ezért a büntetést ártatlanul vádlottak padjára ültessék? Hát mehetek én oda? Nekem nincsen már otthonom. Én legfeljebb a Michigan-tóba vethetem magamat, de a Tenkei-házba nem mehetek.
Ebben a pillanatban lépett a tanuk szobájába Tenkei Éva és vele Halmos István.
Éva meghallotta a mélyen sujtott fáj- dalmas anya utolsó szavait.
— Dehogyan is nem jöhet a Tenkei- házba, missis Dalton, — szölt Éva, — sőt máshová egyáltalán nem is mehet,

csakis oda, Én magam akarom odavinni magat. Én tudom, hogy magának meny- nyire szüksége van a vigasztalásra és a jószóra, éppen azért mellette akarok lenni.
Amikor missis Dalton meglátta Évát és meghallotta szavait, egyszerre heves zokogás rázta meg egész testét.
— Ó, miss Éva, a lábai elé kellene bo- rulnom a porba, hogy úgy könyörögjek irgalomért. Bocsásson meg nekem, amit a szerencsétlen gyermek tett. Higyje el, hogy szivesen odaadnám a magam éle- tét, ha ez missis Dalton foltámaszt- hatnám halottaiból. Higyje el, miss Éva, nekem legjobb volna meghalnom.
Éva magához ölelte a zokogó missis Daltont.
— Csillapodjék le, kedves missis Dal- ton. Meg tudom érteni, hogy mindaz, ami a tárgyaláson kiderült, rettenetesen sujtja önt, de kegyed arról nem tehet, ami történt és nem felelős semmiért.
— De én vagyok az anyja annak a szerencsétlen leánynak és bárhogy is kárhoztatom azt, amit cselekedett, mégis csak aggódom a sorsa iránt. Hi- szen az én vérem.
— Ezt is meg tudom érteni, drága missis Dalton és higgye el, magam is sajnálom a leányt.
Aztán átkarolta Éva a még mindig huzódó missis Daltont és megindult vele.
— Jöjjön, missis Dalton, menjünk he- zra. A sok izgalom után magának pihe- nére és megnyugvásra lesz szüksége. És aztán majd beszélünk róla, hogy mit lehet miss Ellyért tenni.
Szélid erőszakkal magával vitte a sze- pegő miss Daltont a törvényszéki épü- letből és az utcán maga mellé ültette az autóba.

Amikor aztán megérkeztek a Tenkei ház elé, missis Dalton megint szabódott — Inkább engedne engem világgá menni, kedves miss Éva, semhogy az akarja, hogy itt lakjak maguknál. Nem merek majd a maga szemébe nézni. Min- dig azt hinném, hogy arra a rettenete- dologra gondol. És a cselédek tekinteté- is kerülnöm kellene, mert azt hinném hogy még ők is vádolnak folyton.
— Ugyan, missis Dalton, ne legyet gyereke! Biztosítom róla, hogy semmi alapja nincsen mindannak, amitől fél.
Éva nagyon boldog volt, hogy végre hazakerülhetett és hogy ártatlansága kiderült.
Boldogságában azonban nem feledke- zett meg missis Daltonról és egész nap mellette maradt. Vigasztalta, bátoritot- ta, kényeztette.
A jó szó, amelyben a szegény anyá- nak nemcsak Éva, hanem Halmos ré- széről is része volt, jótékonyan hatott Missis Dalton valamennyire megnyugo- dott és este szó nélkül türtte, hogy Éva lefektesse, akár valami kis gyermeket.
A jegyespár sokáig ült együtt azon az estén, amikor Éva hosszú idő óta megint odahaza volt.
Tervezgettek.
— Kedves Éva, — mondotta Halmos, — maga most már teljesen egyedül áll a világon. Azt hiszem, helyes volna, ha megtartanánk az esküvőt minél előbb.
Éva azonban azon a véleményen volt, hogy várjanak legalább addig, amíg nagybátyjának halála után hat hónap telik le.
— Ahogy parancsolni méltóztatik kedves főnököm, — szölt Halmos, aki pedig ritkán tréfált.
(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lel; vastagabb betűvel 5 lel. Állástkeresők szavankint 2 lelt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvasorban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarkok. Józsefvárosban: March-trafik, Külti-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedés kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Alkalmazás

Tanoncokat

Ígyes fiukat modell asztalosnak, öntőknék és esztergályosoknak felvesszünk. IV ker. Friedrich Testvérek. (1466)

Állást keres

Apolónőnek

ajánlkozok azonnalra középkorú özvegy nő hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóban. (859)

Adás-vétel

Családi ház

Kisoda VIII. utca 33 szám alatt eladó. Bővebbet Temesvár I., Zápolya-utca 4. Japca. (1423)

Perzsaszőnyeget

keletit és bellöldit, ezüstöket, ékszereket, antik butort keresek megvételre. Bizományban mindezeket átveszem, esetleg előleggel. **Zálogcédulákat** magas árban veszek. **Sternberg.** (1391)

Villany zongora

egy kis vendéglő és egy teljes vendéglő berendezés azonnal eladó. Cim a kiadóban. (1440)

Bánáti Bankegyesület betétkönyvet veszek cca 60.000 leiről. Kugler Vilma. Temesvár Mehala, Str. Dobrogei 2. (1458)

Veszek nagy kályhákat

termek fűtéséhez.

Permoser Rezső Józsefváros, Bonnáz-utca 20.

Kis családi ház

azonnal, vagy november 1-re kiadó, nagy kerttel, istállóval és disznóóllal. Erdéklődni Söprényi vendéglő, Freidorfi-ut. (1457)

Steyer és más gyártmányu használt személyautók

minden elfogadható árban eladók. Industria-Economia R. T. Temesvár-Józsefváros, Str. I. C. Bratianu 3. (1933)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémét, lilliom-tejszappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerterében a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Eladó

egy aranykeretű tükör, sezlón, ebédlőasztal székekkel, ruhaszekrény és réz-luszer. Gyárvasor, Galamb-u. 23. (1465)

Benzinmotort

3-4 HP használt állapotban lévő, megvételre keresek. Cim: Temesvár-Mehala, Str. Bucovinei 30. Kugler.

BUNDÁT BOTZ szücs

szépet olcsón készít IV., Hunyadi-ut 11., az udvarban

Lakás

Kiadó

2 szoba, konyha, fürdőszoba, összes mellékkelhelyiségekkel. III., Str. Timotei Cipariu 10. (Batthyányi-utca). (1434)

Különléte

Munkájukban támogassuk a vakokat! Tagjaink kosár- és nádszék-fonással, házcipő készítésével, zenével és zongora-hangolással foglalkoznak, műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk, levelezőlap hívásra a munkánkért hához is meggyünk, a n. é. közönség szives támogatását kéri a „Vakok egylete” Erzsébetváros, Posta-utca 2. (509)

Ha jó es olcsó

munkát akar, keresse fel Bednarek vízvezeték és csatornázási vállalatát, Temesvár, József-tér 14. Dir. CFR épület. (1462)

Ma este disznótor

és jó bor. Bukarest-vendéglő, Skudierpark, volt Dioráma. (1467)

„OLLA” elismert és bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb

15 leiert egyszer

60 leiert egész hétig

hirdetjük kiadó lakását!

A hirdetés díja előre fizetendő

2 szoba irodának esetleg laboratóriummal Belváros, Zápolya-utca Bővebbet: Dr. Kun Ferenc, Lloyd-sor 3. Tel. 12-31

2 szobás fürdőszobás november vagy december 1-re Gyárvasor, Fő-u. 28. vagy Coronini-tér 22.

3 szobás (fürdő- és előszobával) november 1-re Józsefváros, Eötvös-utca 24

3 szobás modern november 1-re Erzsébetvárosi parknál. Közelebbit: Hattyu-u. 6. — (régí szám) háztulajdonosnál.

3 szobás modern mellékkelhelyiségekkel Cioban-palota I., Liget-ut

4 szobás modern november 1-re Erzsébetváros, Tirol-u. 36. Házmasternél.

4 szobás modern fürdőszobával Cioban-palota I., Liget-ut

5 szobás modern november 1-re Józsefváros, Ormos-utca 8.

Szoba irodának vagy rendelőnek telefonhasználatnál Lloyd-sor, Palace II-5. Telefon 848.

Nagy szuterén-helyiség

azonnal kiadó Közelebbit: Klein bóröndösnél, Belváros, Börze-utca E. K. Thomas-ház után.

Hirdesse e rovatban kiadó lakását

Legújabb magyar könyvek

Körmeny Ferenc, A BUDAPESTI KALAND szerzőjétől

INDUL 7.15 VIA BODENI

Ára Lei 32—

Kapható a

„Cultura” könyvkereskedés Józsefváros, Hunyadi-ut 15

Ugyanezen könyvet és még sokat a Cultura kölcsönkönyvtárban a Hírlap minden igazolt előfizetője havi 25— lei kölcsöndíj ellenében olvashatja.

A B C utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szívesen jön meg a dunaparti erdőszélig. Rangu

BRISTOL szállodában

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobák, kitiűő ellátást és szívesen közözt, hisz úgy a kitiűő utáni teánál, mint az vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitiűő ellátással) — a szívesen fekvésétől függően már napi 12— pengőért kaphatja.

Ha szeret

néhány leiert igy jó könyveket olvasni

ugy fizessen

elő a Déli Hírlap, amely esetben rendelkezésére áll nek a józsefvárosi Hunyadi-ut 15. „CULTURA” könyvkereskedés telekölsönkönyvtár

havonta

csékély 25 leiert, nem előfizetőknek majdnem a kétszeresébe kerül. Jelentkezéskor

és naponta

a világirodalom jelesebb magyar és német könyvei közül tetszése szerint

válogathat.

Ne mulassa el a kedvező alkalmat, melyet a Déli Hírlap összes előfizetőinek nyújt.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Illits - Hotel - Carlton

„ BUDAPEST - DUNAPART ” (Donaukapu)

Elsőrangú szálloda Minden kényelem. Telefon, hideg-meleg folyóvíz minden szobában. Kitiűő konyha. Nagy dunaparti kávéház. Mérsékelt árak.